

GOSTILNIČARSKI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek gostilničarstva.

Oficijalno glasilo „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“ in v tej včlanjenih zadrug.

Uredništvo in upravništvo v Ljubljani, Hotel „TIVOLI“.

Telefon šte. 105.

Stranke govore lahko v uredništvu vsak delavnik od 10—12 dopoldne

List izhaja mesečno dvakrat in stane
celoletno K 6.—
polletno „ 3.20
četrletno „ 1.60
posamezne številke po —30

Cene inseratov: 1/8 strani pri enkratni objavi K 1.50, pri večkratnih objavah popust.

Leto I.

V Ljubljani, dne 15. aprila 1911.

Štev. 6.

Izven kartela.

II.

Takoj ob ustanovitvi kartela smo občutili gostilničarji jako kruto to združitev. Cene piva so takoj poskočile, prejšnje malenkostne udobnosti nasproti gostilničarjem je kartel odpravil in napravil gostilničarja odgovornega za vse. Gostilničar je raditega postal pravi suženj pivovarn, ki je, mesto da bi kaj zaslužil, moral še celodoplačevati zato, da je pivovarnam pivo razpečaval.

Sicer pa se je pojavil med gostilničarji in občinstvom odpor proti temu, vršila so se zborovanja, posvetovanja, delali so se naklepi, toda pri brezbriznosti in malem zanimanju za organizacijo je ostalo samo pri sklepih in zato je bil gostilničar tisti, ki je plačal krvni davek te velekapitalistične nakane.

Edina dobra posledica tega odpora je bila ustanovitev „Gostilničarske zadružne pivovarne v Lescah“.

Ako pa bi bilo naše gostilničarstvo zavedno, solidarno, samozavestno in ako bi se zavedalo moči organizacije, bi bilo gostilničarstvo samo razbilo kartel kakor je doseglo

n. pr. naravnost velikanske uspehe gostiničarstvo na Nižje Avstrijskem, ki je zavedajoč se moči stanovske organizacije ne samo napravilo kartele pivovarn brezpomembne, temveč preprečilo tudi nameravano deželno doklado na pivo.

To je uspeh organizacije.

Kartel je pravzaprav tudi organizacija, četudi velikega kapitala in to organizacijo je mogoče napraviti brezpomembno s še tesneje izvedeno protioorganizacijo.

Da pa to protioorganizacijo moremo postaviti na zdravo podlago, nam je treba vedeti, kako daleč je že uspela organizacija pivovarn.

Kar se tiče nakupa pivovarn, navedemo lahko, da je dosedaj pokupljenih po ozemlju, na katerega se nanaša kartel alpskih pivovarn, vsega skupaj 15 pivovarn, od katerih odpadeta na Kranjsko samo dve, namreč nekdanji pivovarni „Auerjevih dedičev“ in „Perles“ v Ljubljani. Glede tega torej kartel vsaj na Kranjskem ni bogve kako napredoval.

Osredotočenje pivovarniškega kartela na posamezne večje pivovarne v posameznih deželah je popolnoma izvedeno in ima svoj pomen in namen. Tako se n. pr. s pivovarno „Union“ (naslednico izza septemberskih dogodkov zloglasne pivovarne „Kosler & Co.“) v

Ljubljani ni hotelo doseči ničesar drugega kakor zavarovati kartelirane pivovarne pred tem, da ne bi bile kartelirane pivovarne morda kedaj oškodovane ali prikrajšane v slučaju, če bi kranjski deželni zbor kedaj sklenil doklado na izven dežele varjeno pivo. V tem slučaju bi potem vskočila pivovarna „Union“ za izvenkranjske kartelirane pivovarne pri vseh onih odjemalcih na Kranjskem, ki jemljejo sedaj pivo pri katerikoli izvenkranjski kartelirani pivovarni. Računalo se je torej samo z možnostjo in proti tej možnosti so se ustanovitelji pivovarniškega kartela ne samo na Kranjskem, temveč tudi drugod dobro zavarovali. Še lažje se razume, zakaj so to storili, ako navedemo, da je veliko delnic pivovarne „Union“ v Ljubljani v rokah delničarjev pivovarn „Puntigam“, „Reininghaus“ in „Goess“.

Ustanovitelji kartela pa so tudi v drugih ozirih računali s polnim uspehom, četudi so se morda nekoliko vračunali. Da bi tem lažje pridobili vse obstoječe pivovarne za vstop v kartel, so se zlasti sklicevali na to, da je glavni namen kartelu „urediti skrajno neznosne razmerje med pivovarnami in gostilničarji“. Domače pivovarne, katere so se hotele le količkaj razviti, so hočeš — nočeš morale vstopiti v kartel, ker je po prvotnih namerah bil vstop v kartel edina rešitev za njih obstoj. Seveda je bilo to upanje samo pred vstopom

LISTEK.

Nauk o serviranju.

(S sodelovanjem strokovnih učiteljev gg. Karla Scheichelbauerja in Antona Sirowyja priredil ravnatelj Adolf Fr. Hess.)

(Dalje.)

Ako je v kakem obratu vpeljana taka razdelitev, da je odkazano vsakemu natakarku, odnosno natakarki gotovo število miz za postrežbo, morata v prvi vrsti skrbeti za snažnost odkazanih miz dotični natakark ali natakarka. Ako sta pa dotični natakark ali natakarka drugod zaposlena in nista v lokalu navzoča, mora eden tovarišev mizo pospraviti in na novo pogrniti. Nič ni gršega, kakor če se vstopi v restavracijo in najde nepospravljene in slabo urejene mize.

Poprej se je reklo, da se na noben način natakark ali natakarka ne smejo vستي v lokalu, dokler so gostje navzoči. Ako je lokal prazen, se smejo — ako jim gospodar to dovoli — tako vستي, da jih ne zapazijo gosti, ki vstopijo. Prav nič spodobno ni, ako natakarkji ali natakarkice sedejo k oknom ali se celo skozi odprto okno sklanjajo in uganjajo burke.

II. POGlavJE.

Kako se ravna s prtichem in potrebščinami.

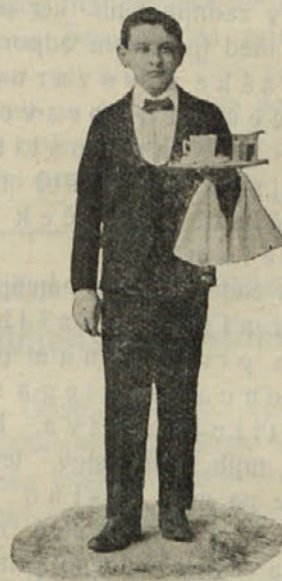
a) Ravnanje s prtichem.

Prtič, splošno servijeta imenovan¹, vporablamo za to, da z njim pri postrežbi še enkrat obrišemo in izbrišemo kozarce, ploščice,

krožnike i. dr., predno jih damo gostu na razpolago ali na nje kaj naložimo, odnosno v nje kaj natočimo.² Kljub temu pa morajo biti seveda vsi ti predmeti že prej kar najbolje osnaženi in



Dopustna noša prticha.



Pravilna noša prticha.

pripravljene. Na noben način pa ne smemo rabiti prtichev za stepanje ali brisanje prahu s stolov ali sten ali še celo za brisanje mokrih ali umazanih rok, zadnje posebno tedaj ne, kadar so navzoči gosti.

(Dalje.)

Tovariši! Naročajte in širite „Gostilničarski Vestnik“.

možno. Komaj pa so vstopile v kartel, tedaj so prišli ustanovitelji kartela s pravo barvo na dan, tedaj so velike pivovarne nastavile nož na vrat manjšim, novim pivovarnam. Mogotci so hoteli polagoma vničiti, ugonobiti naša domača podjetja, da bi potem na razvalinah slovenskih pivovarn brezskrbno in neomejeno paševal premeteni tuji kapitalist.

Naše domače slovenske pivovarne so pravzaprav bile še-le v razvoju. Ako se jim vsak nadaljni razvoj umetno ali siloma zabrani, potem morajo hirati, umirati kakor človek, ki boleha za jetiko.

To so oholi nemški pivovarniški mogotci vedeli in to so hoteli tudi izvesti. Svojo nakanó so hoteli doseči na ta način, da so določili različne globe, ki nikakor niso odgovarjale zaslužku. Tako je bila po tem kartelu vsaka agitacija zabranjena. Ako je n. pr. pridobila „Delniška“ odjemalca, ki je do tedaj dobavljal pivo pri „Puntigam“, je morala za vsak dotičnemu gostilničarju prodani hektoliter piva plačati globo 6 K. Pri večjih odjemalcih rastejo potem globe v tisočake, dočim bi znašal zaslužek brez glob samo stotake.

Poleg tega je vodstvo kartela določilo, da se cene brez njegove vednosti ne smejo niti zvišati, niti znižati.

Na ta način je seveda vsaka manjša, mlajša pivovarna izročena na milost in nemilost veliki, že stari pivovarni in samo od teh je potem odvisno, kako dolgo življenje jim določijo. Naše pivovarne so sicer takoj potem, ko je stopilo vodstvo kartela s temi zahtevami pred nje, spoznale, da so s svojim pristopom podpisale svojo smrtno obsodbo, zato so pa tudi v trenutku, ko jim je bilo to mogočej **zopet podale odpoved sebi in našemu gostilničarstvu v prid.**

Z 31. januarjem t. l. je potekla prvotna pogodbená doba in zato so pivovarne „Delniška“, „Mengška“, „Senožeška“ in „Vrhniška“ izstopile, dočim so ostale podaljšale kartel do leta 1917.

Danes so torej v kartelu poleg že navedenih „Union“, „Goess“, „Puntigam“, „Reininghaus“ še „Fischer“ in „Kern“ v Beljaku, kateri zadnji pridete posebno na Gorenjskem v poštev.

Uspeh in tudi neuspeh te združitve pivovarn ni izostal. Uspeh pa so imele samo velike pivovarne, dočim se morajo manjše po tem dogovoru vedno bolj bližati robu svojega propada. To najbolje dokazujejo sledeče okoliščine.

Pred kartelom so skoraj vse, zlasti pa velike graške pivovarne varile še enkrat toliko piva kakor pa v zadnjih letih, ker je zvišanje cen našlo tudi med ljudstvom odpor. Kljub temu pa graške pivovarne vsled zvišanih cen in odprave vsake ugodnosti napram gostilničarju izkazujejo za l. 1910 trikrat tolikšni čisti dobiček kakor pred kartelom.

To menda zadošča. Zato omenjamo samo še: Podjarmljenje naših pivovarn tujim pivovarnam pomenja začetek konca prostega slovenskega gostilničarstva. Kdor hoče delati za žep tujih kapitalistov, temu prosta pot, komur je pa mar lastno blagostanje in blagostanje našega naroda, ta mora odločno pritrđiti temu, **da je in mora biti njegov dobavitelj le domača nekartelirana pivovarna.**

- III.

Nekartelirane pivovarne se danes zopet lahko prosto gibljejo. One dajejo lahko zopet svojim eopřmalcem one udobnosti, ki so bile

pred kartelom v navadi. Danes so le še v toliko vezane, ker so svojčas tako pogodbo podpisale, da še poldrugo leto po izstopu iz kartela ne morejo znižati cen.

Vsak zavedni gostilničar ve torej, kaj mu je storiti. Skoraj vsak kraj na Slovenskem ima v svoji neposredni bližini kako nekartelirano pivovarno. Že radi tega je priporočljivo, da je odjemalec te pivovarne.

Na Gorenjskem je v Lescah zadružna gostilničarska pivovarna, Škofjaloka ima svojo in Mengeš ravno tako. Velik del Dolenjske in celo slovensko Štajersko ima žalsko pivovarno, Notranjska pa ima vrhniško in senožeško. V gotovih krajih so si sicer vse te pivovarne medsebojne konkurentinje.

Vedno pa naj bi se imelo pred očmi: **Jaz sem odjemalec samo nekarteliranih pivovarn.** Pri tem je vse eno, kdo izmed teh mi dobavlja, samo da mi nekartelirana pivovarna. Vsi drugi izgovori, katerim smo Slovenci še vedno zelo podvrženi, pred vsem pa, da dajemo prednost tujemu izdelku pred domačim, so šepavi, ker so **domači izdelki vsaj tako dobri kakor tuji, ako ne v gotovih ozirih še celo boljši.**

Delegati na občnem zboru „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“ so soglasno sklenili, pozvati domače pivovarne, da izstopijo iz kartela. Te so se pozivu odzvale. **Sedaj je torej tudi dolžnost vsega organiziranega gostilničarstva, da izpolni drugi del tega poziva, namreč da naroča in priporoča naročila samo pri pivovarnah, ki so izven kartela,** ker je to za naše gostilničarstvo izredne važnosti.

Ako se hočemo slovenski gostilničarji gospodarsko okrepiti, **ako hočemo biti res neodvisen, prost stan,** je naša stanovska dolžnost in naše življenjsko vprašanje, da podpiramo samo tega, od kogar nam ni potreba pričakovati nobenega zavratnega napada na naš žep in na našo prostost. **V tem slučaju so to nekartelirane pivovarne** in te so: „Delniška“, „Mengška“, „Senožeška“, „Škofjaloka“, „Vrhniška“ in „Zadružna“ v Lescah. **Slovenski gostilničar pozna samo te pivovarne, drugih ne.**

Gostilničarska zadruga v Železnikih in nje ustanovitev.

(Dalje in konec).

„Jaz sem vedno zastopal stališče, da naj se člani posameznega stanu medsebojno zblizujejo. Zlasti za gostilničarje to velja. Zlasti med nami bi morala izginiti tista grda nevoščljivost. Bodimo vsi za enega in eden za vse! Če bomo vsi skupno, z združenimi močmi delali, potem bomo imeli vsi dosti kruha. Danes pa je položaj drugačen. Boriti se imamo proti nezdravi konkurenci in država nam sama daje sredstva v roke, da to konkurenco odpravimo. Vsaj vemo, kako se dandanes podeljujejo gostilničarske koncesije. Ne vpraša se, ali je nova gostilna potrebna ali ne. Zadošča, da ima kdo med občinskimi odborniki zadosti prijateljev, da se spomni gostilničarske obrti, zaprosi za koncesijo in že jo ima. Zato je zelo umestno, da o našem stanu odločujemo mi in ne nepoklicani, zlasti sedaj, ko so razmere popolnoma drugačne kot svoj čas.

Vse se draži. Ko sem jaz prevzel posestvo, smo plačevali meso kg po 80 h, danes stane tudi pri nas 170 K—180 K. Jed pa naj bi računal kljub temu v gostilni tudi danes tako

kakor pred 20 leti. Samo primera. K meni dohajajo ob nedeljah ljudje jest. Rečem Vam, da je vedno 4—5 K samo pri mesu izgube, ne uvažujoč delo.

Delavci so danes tudi dražji, trikrat tako drago jih plačujemo kot nekđaj. Posle smo nekđaj imeli za 80 K letno pri domači hrani. In danes? Trikrat tolikšna plača, poleg tega pa vsak dan še sveže meso, juha in zadosti pijače, drugače vam noben posel ne ostane.

Skratka, dobavni troški so danes vsaj trikrat tolikšni kakor pred 20 leti, gostilničar pa naj bi ostal pri cenah starih časov, poleg tega mu pa delajo preglavico še vedno nove koncesije.

Zato se mi zdi silno umestno, da uredimo sporazumno med seboj tudi cene, za vsako občino tamošnjim razmeram odgovarjajoče. — Tega namreč nobeden ne more zahtevati od nas, da bi delali zastoj, kaj še-le v zgubo. Sicer to ne spada v delokrog zadruga, pač pa to lahko na medsebojnih sestankih uredimo, kakor bo sploh ustanovitev zadruga imela za dobro posledico medsebojno zblizanje.

Želim samo, da si postanemo gostilničarji res dobri prijatelji, ker to je največ vredno.

Izvajanja gosp. Tavčarja sprejmejo navzoči z velikim odobravanjem. Za njim govori gosp. Dolenc iz Železnikov, ki razvije sledeče misli:

„V zadnjem času sta se vršila v Ljubljani dva gostilničarska shoda, katerih smo se udeležili iz naše doline samo trije gostilničarji. Zato se mi zdi umestno, da navzoče opozorim na nekatere zelo važne razprave na zadnjem shodu, ob enem pa želim, da bi se prihodnjega vsi, kolikor nas je tukaj, polnoštevilno udeležili.

Ena teh velevažnih zadev je ureditev policijske ure. Stremi se za tem, doseči za celo deželo kot policijsko uro polnoči. Sami veste najbolje, kako je s to zadevo. Razgrajačev in pretepačev tudi pred policijsko uro noben pošten gostilničar ne mara. Pripeti se pa večkrat, da se znajde v gostilni prijetna družba prijateljev, katerim med prijateljskimi pomenki le prehitro poteče čas. Ostali bi radi do polnoči, toda gostilničar ne more pripustiti tega, ker se lahko najde kak dober človek in naznani, da je videl pri njem čez 10. ali 11. uro luč. Kazen sledi. To je gotovo krivica. Vsaj nikdo ne podpira s tem pijančevanja in ponočevanja. Zato bi bilo res le skrajno potrebno, da se regulira policijska ura. Kadar ni zaslužka, kadar ni ljudi, rad vsak še pred policijsko uro zapre.

To je ena važnih stvari. Druga se pa tiče prodajanja cigar. S prodajo cigar dela gostilničar samo tlako. Če prodam škatljico vžigalic, vem, da sem nekaj zaslužil, pri cigarah pa doplačujem in tratim čas. Če je n. pr. veliko ljudi, in mi pride po cigare z debelim denarjem, zamudim že z menjavanjem čas. Poleg tega se mi kaka cigara ali cigareta pokvari, ali se pri plačilu pozabi na nje. Tu imam le škodo. Zato se je na tem shodu sklenilo, da gostilničarji ne bomo več prodajali cigar, ako nam država ne da 10% kakor trafikam.

To sta se mi zdeli dve važni točki, na katere sem hotel opozoriti. Vse nadaljne podrobnosti in navodila bodete pa itak dobili v našem strokovnem glasilu „Gostilničarskem Vestniku“.

Končno so se storili takrat tudi važni sklepi radi neopravičenega točenja in še več drugih važnih stvari za naš stan. Priporočam vsem, da se za te zanimate.

Ko nato poda g. Kenda še nekatera kratka pojasnila, se preide k čitanju pravil za bodočo zadruga, katere najprej v glavnih točkah naš urednik razloži. Na predlog g. Tavčarja se glasuje o pravilih en bloc in se jih soglasno

sprejme, potem ko se je najprej glasovalo o tem, ali naj se ustanovi zadruga, kateri predlog je bil tudi soglasno sprejet.

Pri volitvi pripravljalnega odbora so izvoljeni soglasno na predlog g. Kende sledeči gospodje v odbor: Gabrijel Thaler iz Železnikov za načelnika, Karol Dolenc iz Železnikov za podnačelnika, Anton Bogataj in Lovro Boncelj, oba iz Železnikov, Franc Tavčar iz Selc, Matija Dolenc iz Praprotnega, Gašper Šmid iz Rudnega, Jakob Šmid iz Dražgoš, Lovro Pintar iz Sorice in Jernej Žbontar iz Zalega Loga za odbornike, gospa Franciška Demšar iz Zalega Loga, Janez Jensterle iz Spodnjih Dan, Karol Luznar iz Dolenje vasi in Ivan Golob iz Bukovce pa za namestnike.

Gotovo značilno in posnemanja vredno je, da se je v pripravljalni odbor sprejela tudi gospa Demšar. Sploh bi morda pri nas kazalo še marsikje sprejeti v odbor tudi gostilničarke, ker bi se s tem pokazalo, kako odločilne važnosti so za gostilničarsko obrt zlasti gospodinje. To je tudi povdarjal g. Kenda v svojem nagovoru in častitki takoj po izvolitvi.

Preostale so od dnevnega reda samo še slučajnosti, h katerim se je priglasil kot prvi g. Dolenc iz Železnikov ter se v prvi vrsti zahvalil obema ljubljanskima gospodoma za prisotnost. V nadaljnjem svojem govoru je povdarjal, da je gostilničarska zadruga mal parlament, čigar namen je varovati gostilničarjeve koristi ter [podrobno navajal, kaj vse lahko stori zadruga za procvit in napredek gostilničarskega stanu. Zato le želi, da se danes sklenjena ustanovitev zadruga čim prej tudi dejansko izvrši in da se predsednik pripravljalnega odbora kar najbolj požuri v ta namen. Svoj govor pa konča: „Ne ločeno delovati, ne drug drugemu nasprotovati, med nami gostilničarji ni treba nobenega sovraštva, najmanj pa, če ima slučajno enkrat eden več gostov kakor drugi. Čaka nas sedaj dovolj obsežen delokrog. Še pravočasno smo se predramili. Zato se pa najtopleje zahvaljujem onim, ki so sprožili misel ustanovitve zadruga, ker upam, da z zadrugo dosežemo zboljšanje našega stanu. Edino to je naš namen in edino to je bil tudi namen današnjega stanovskega sestanka.“

Ta govor je bil z navdušenjem sprejet in ravno tako tudi nastopni g. Tavčarja iz Selc, čigar vsebino podamo v naslednjem:

„Nekateri izmed nas bodo imeli sedaj nekaj več opravka radi odborniških mest. Vsak izmed njih pa naj premisli, da ne živimo samo za se, da moramo zreti v prvi vrsti v bodočnost. Bodočnost moramo imeti pred seboj. Skrbeti moramo za to, da se našim potomcem ne bodo delale današnje nepravilike, kadar nastopijo naša mesta. Sami med seboj imamo dosti izgledov za to. S tem da delamo v zadrugi, delamo za svoje potomce, za svoje otroke. Država sama nam nudi to priliko in ako bi je ne izrabili, je prav lahko mogoče, da bi nas naši otroci kleli in se hudovali nad nami kakor se n. pr. danes jeze v Škofjiloki nad predniki, ker so zamudili ugodno priliko in dopustili, da teče železnica sredi sorškega polja, namesto tik ob Loki.

Velika in važna je dolžnost, skrbeti za potomce, gladiti jim pot, in mnogo zagreši oni, kdor ugodno priliko zamudi.

Danes ne vemo, kaki časi nas še čakajo. Morda slabi. Vse je razburkano, vse je razorano. Ravno radi tega pa je eminentne važnosti, da si je danes vsak v svesti: Kar delam danes, ne delam za se, delam v prvi vrsti za svoje potomce. Zato odborniško mesto ni samo častno, marveč velevažno mesto.

Jaz za svojo osebo sem n. pr. za trdno prepričan, da dobimo enkrat v našo dolino železnico — delala se bo gotovo, četudi na papirju za časa volitev še večkrat — in takrat bo prišlo nebroj tujcev v našo dolino, z njimi seveda tudi mnogo tujcev-špekulantov, ki bo hotel vsak imeti gostilno. Če imamo zadrugo, si bo pač vsak premislil zaprositi za koncesijo, če je nimamo, imeli bomo takoj vse polno konkurentov, ki nam bodo posneli smetano, za nas pa še posnetega mleka ne bi preostajalo. Mislim pa, da tudi mi, ki smo preživeli slabe čase, smemo kedaj za se zahtevati smetano.

Naše delo je torej delo za naš stan, kjer za strankarstvo ni prostora.“

Za tem med splošnim odobravanjem sprejetim govorom se priglasil k besedi g. Kenda, ki obljubi vsestransko podpiranje bodoče zadruga po deželni zvezi. Ob enem opozarja na gostilničarsko zadrugo v Škofjiloki ter prosi navzoče, naj obe zadrugi kot sosedi delujeta složno in da naj se zanimajo tudi za to, da se ustanovi v kranjskem okraju okrajna zveza, ker bi imela ta na glavarstvo čim večji upliv. Vsled velikega zanimanja, ki se je pokazalo med gostilničarji selške doline — od 40 jih je namreč 26 navzočih — prerokuje bodoči zadrugi lepe uspehe in izraža upanje, da se ustanovni občni zbor lahko v najkrajšem času vrši. Dalje svari pred političnim strankarstvom v zadrugi. Gotovo je, da je ta gostilničar tega, oni drugega političnega prepričanja, toda vsak član zadruga mora pozabiti v trenutku, ko prestopi prag zborovališča ali sejnice, na svoje politično prepričanje, ko prestopi prag, ne sme biti nič drugega kot samo gostilničar. V trenutku, ko se zanese v zadrugo politični razdor, v tem trenutku že tudi začne nepravilno delovanje. To geslo se mora pri stanovskih organizacijah strogo izvesti in zato se pri gostilničarskih zadrugah vedno in povsod voli v načelstvo, kar je istopomembno z odborom, samo najboljši može, ne glede na njih politično prepričanje. Končno je pri vseh strankah isti namen. Gostilničarja se rabi, izkorišča povsod in povsod samo tako dolgo, dokler se ga potrebuje, vedno in vedno je le šlapa različnih strank, kadar pa on kaj hoče od stranke, se ga navadno ne pozna.

To se čimdalje bolj uvideva in zato smo si v podkrepitev naše stanovske organizacije ustanovili svoje lastno glasilo. Brez glasila je vsaka organizacija mrtvo dete. Do tega prepričanja smo prišli in prišli bodete tudi vi, kajti sicer se ne moremo pogovoriti nikjer javno ravno glede vprašanj, ki so za nas najbolj važni. Zato je pa tudi naše glasilo vedno vsakemu odprto. Ako se kje kaj ne godi prav, kar v list z njim in naj si bo Peter ali Pavel.

Treba pa je, da list kot tak podpirate s tem, da ste sami njegovi naročniki. Vse mogoče liste morate vzdrževati, žrtvovali bodete za njega menda tudi, vsaj vam nudi za vaš stan toliko koristnega, interesantnega in važnega kakor noben drug list ne.

Po teh izvajanjih govori še enkrat g. Dolenc iz Železnikov, ki na kratko ponovi dalekosežno važnost sestanka, na kar predsednik g. Bogataj zaključil oficijelni del tega interesantnega stanovskega zborovanja v selški dolini.

**Nobena slovenska gostilna
brez Gostilnič. Vestnika.**

Občni zbor gostilničarske zadruga na Jesenicah.

Kakor smo že poročali, se je vršil dne 6. t. m. občni zbor gostilničarske zadruga na Jesenicah, o katerem podamo sledeče poročilo:

Občnega zbora se je udeležilo od 107 36 zadružnikov. Otvori ga načelnik g. Humer s primernim nagovorom, konstatira sklepčnost in pozdravi ter predstavi navzoče zastopnike namreč zadružnega instruktorja g. dr. Blodiga, zastopnika okrajnega glavarstva g. Schaferra in našega urednika.

G. dr. Blodig potem v daljšem govoru povdarja pomen in potrebo gostilničarskih zadrug ter navaja več slučajev, iz katerih se razvidi, da so prišli povsod gostilničarji do spoznanja, kako velikega pomena so stanovske zadruga za vsak stan. Drugod so prišli do spoznanja, da bi bilo bolje, ako bi se bila zadruga že par let prej ustanovila in do tega prepričanja bodo prišli tudi na Jesenicah prej ali slej vsi tisti, ki se morda danes s tem še ne strinjajo. Velika udeležba današnjega zborovanja mu priča, da se gostilničarji kranjskogorskega okraja zanimajo za to organizacijo, zato želi zadružnicam, zadružnikom in zadrugi najboljših uspehov. (Odobrovanje.)

Po govoru g. dr. Blodiga se je doigral intermezzo, ki najbolj jasno priča o tem, kako velike važnosti je, ako je načelnik zadruga vsestransko poučen o svojih pravicah, skratka ako je mož na svojem mestu. Na Jesenicah se je namreč pojavil v zadnjem času iz vzrokov, katerih tu ne moremo razmotrivati — omenimo lahko samo, da so deloma osebnega, deloma pa tudi strankarskega značaja — odpor proti zadrugi in da se je razvila celo živahna agitacija za razdružitev zadruga. Kot najhujši razdiralci pa so bili na delu možje, ki niti gostilniške koncesije nimajo in eden teh je bil celo toliko nespameten, da se je hotel udeležiti občnega zbora, na katerem ni imel ničesar iskati. Zato je dobil takoj tudi zasluženo lekcijo. Po pojasnilu, kdo ima pravico biti navzoč in sklicuje se na varstvo svobodne volitve je zato pozval načelnik nepovabljenca, naj zapusti zborovalnico in ker je ta radi tega vzrastel ter celo hotel biti rabi-jaten, mu je moral zastopnik glavarstva pojasniti z besedami: „V imenu zakona vas pozivljam, da se pokorite ukazom načelnika!“, da ne more z glavo skozi zid. Hočeš-nočeš, oditi je moral, ako ni hotel imeti opravka s paragrafi kazenskega zakona. Eden zastopnik opozicije s tem ni bil posebno zadovoljen in zato je hotel nekaj temu ugovarjati in staviti predlog na razpust zadruga, toda na načelnikovo poročilo, da pride vse lepo po vrsti kakor so hiše v Trsti na razpravo, je moral utihniti in opozicija je dobila takoj iz početka dva občutna poraza, ki sta izzvala pri večini samo pomiljevalni smeh. (Dalje.)

Občni zbor pomočniškega zbora ljubljanske gostilničarske zadruga.

Gostilničarstva v Ljubljani se je polastila v zadnjem času glede stanovske organizacije velika malomarnost in brezbriznost. Ta žalostni pojav opažamo že letošnje celo leto. In kakoršen je gospodar, tak tudi sluga. Kaj torej čuda, ako je tudi v pomočniškem zboru opažati isto brezbriznost, isto malomarnost. V pondeljek 3. aprila bi se imel vršiti popoldne ob 2. občni zbor pomočniškega zbora, toda kar se je pričakovalo, to se je tudi zgodilo. Niti ob 3., ko

se pri vsakem številu lahko vrši občni zbor, ni bilo 10% navzočih. Moški uslužbenci so bili sicer dobro zastopani, toda izmed okroglo 500 žensk je došla ena sama. Treba bo torej raziskovati, kje tiče vzroki te mlačnosti, da se jih do prihodnjega občnega zbora odpravi.

Načelnik pomočniškega zbora g. Carli je ta pojav v svojem nagovoru primerno ožigosal ter obenem predstavil zborovalcem došlega obrtnega instruktora g. dra. Blodiga ter druge zastopnike, na kar je pozval tajnika g. Pintarja, naj prečita zapisnik zadnjega občnega zbora.

Zapisnik se brez vsake debate odobri.

Letno poročilo za l. 1910. poda v imenu načelstva istotako gospod Pintar in se glasi:

Letno poročilo načelstva pomočniškega zbora se letos pravzaprav ne more z drugim baviti kakor skozinsko s samimi očitani o mlačnosti, brezbriznosti in nezavedni neednosti že med odborom, tem več pa še med člani in tovariši pomočniškega zbora. Res se na lanskem občnem zboru ni bogsigavedi kaj važnega sklenilo in naročalo, da naj odbor to izvede, naročalo se je samo, da naj se odbor zavzema, da se bo po vpeljanem delavskem redu vsaj nekoliko izboljšani in vpeljeni nadomestni počitek bolj respektiral in članom resnično privoščil.

Znano je sicer, da se v tem oziru ne godi vse gladko, vendar odbor brez naznanjenih konkretnih slučajev tje v en dan ne more postopati. Na kolegih je torej ležeče, da vsak tak nepridiprav načelstvu naznanijo, toda ako se pa še glede tega, kar se sklene nihče ne gane, postane delovanje cele organizacije zazibana apatija.

Glede ureditve delovnega razmerja bi bilo še marsikaj urediti in izpopolniti v delovnem redu ter nastopiti s strikno zahtevo, da se isti vpošteva. Lahko bi se uredilo oskrbovališče in prenočišče za potujoče ali vakantne tovariše, ali žalibog, ko od petih sklicanih sej tri niso bile sklepčne. Kako potem delovati? Ako bi bili gospodje odborniki dohajali vsi točno, požrtvovalno in z novimi mislimi k sejam, bi načelstvo marsikaj koristnega lahko predlagalo v sklepanje občnemu zboru. Ukreniti je marsikaj glede delavne zaveze, ko marsikaterikrat pomočnik kar odfrči iz službe še lačen in praznih rok zato, ker je slučajno naletel na gospodarja, ki je bil slabe volje, a tak obupanec si ne ve pomagati. (Dalje).

Gostilniška kuhinja.

Geslo: Gostilna naj majhna je še tako, ponos naj ji kuhinja vedno bo.

(Piše Ivan Fiala, restavratore pri „Roži“ v Ljubljani).

(Dalje).

Recept št. 11.

Potage aux
Ecrevisses

Račja
ragout-juha

Krebs-
Ragoutsuppe.

Količine: 20 rakov,
16 dkg sirovega masla,
8 dkg riža,
3 paradiževa jabolka ali 3 žlice paradižne marmelade,
12 dkg riža,
1/4 l zelenega graha.

Dodatki: kumna, zelen peteršilj, sol in španski poper.

Pripravi se: 20 rakov, katerim dodaj za eno kavino žlico kumne in nekoliko zelene peteršilja, kuhaj tako dolgo v slani vodi, da postanejo rdeči. Nato izloči rakom škarje in repe ter jih postavi na stran.

16 dkg sirovega masla s preostalimi deli praži v ponvi tako dolgo, da zarumene, zalij jih nato z vodo in ko so pokuhani, jih pretlači skozi sito.

V juhi zelo dobro skuhaj osem dkg riža ter ga z redkim prežganjem primerno zgosti ter nato razredči s štirimi litri navadne goveje juhe. Temu dodaj še 3 paradiževa jabolka ali za tri žlice paradižne omake ter nato vse eno uro kuhaj. Ko je juha dobro pokuhana, jo vnovič pretlači skozi drobno sito in za potrebo osoli in s španskim poprom popopraj. V že gotovo juho vmešaj nato 12 dkg posebej mehko dušenega riža, izločene dele rakov, ter kuhan zelen grah.

Servira se k tej juhi na kocke zrezane popečene žemlje (krutone). (Dalje).

Vprašalnica.

Vprašanje št. 13.

Za naš okraj nameravamo ustanoviti gostilničarsko zadrugo. Dajte mi navodila, kako nam je postopati, da je ustanovitev pravilna in da se čim prej lahko vrši ustanovni občni zbor.

Odgovor:

Veseli nas, da se je začelo med našim gostilničarstvom živahnejše gibanje. Ker se nam Vaše vprašanje zdi velevažno, zlasti za vse one kraje, kjer še ni gostilničarskih zadrug, damo tozadevna podrobna pojasnila. Ta so:

1. Najprvo se posvetujte z nekaterimi uglednimi in uplivnimi tovariši-gostilničarji Vašega okraja o tem, ali naj bodoča zadruga obsega celi Vaš sodni okraj, ali pa je radi krajevnih in prometnih razmer bolje, da se ustanovi samo za gotove občine. Paziti pa morate pri tem na obstoječe politične meje, t. j. na meje okrajnega sodišča in okrajnega glavarstva, ker bi se Vam drugače lahko delale nepotrebne zapreke, ako bi šli preko teh mej, zlasti ako prekoračite meje glavarstva. Imejte dalje pred očmi, da naj bo v zadrugi včlanjenih vsaj 70—80 članov.

2. Član zadruga mora postati vsak, komur je bila ena ali druga v § 16. obrtnega reda navedenih pravic s koncesijo podeljena. Kdo so lastniki teh koncesij, o tem se lahko prepričate pri Vašem okrajnem glavarstvu, pri davkarji ali pa pri trgovinski in obrtni zbornici v Ljubljani. Priporočamo Vam, da si napravite, ali pustite takoj napraviti o tem izpisek.

3. Gostilničarska zadruga se lahko ustanovi, ako se izreče za ustanovitev vsaj polovico vseh upravičencev, to je lastnikov in najemnikov. To mora politična oblast pred potrditvijo pravil ugotoviti. Ako mora glede tega politična oblast sama poizvedovati, trpi to precej časa. V svrhu hitrejše potrditve pravil Vam zato priporočamo naslednje postopanje:

a) Določite najprvo dan, uro in kraj stanovskega sestanka v ta namen. Najbolje je, da je kraj sestanka bodoči sedež zadruga. Dnevni red naj obsega vsaj sklepanje o ustanovitvi zadruga, čitanje pravil in sklepanje o njih ter volitev pripravljalnega odbora.

b) O tem sestanku obvestite vse imejtelje koncesij po § 16. obrtnega reda in najemnike v onih občinah, za katere nameravate ustanoviti zadrugo, s priporočeno pošiljateljico vabila, oziroma deloma tudi lahko na ta način, da daste prejem vabila na posebni poli lastno-ročno podpisati. Vabilu dodajte opazko: „Kdor se ne udeleži sestanka, ali ne poda v 8 dneh pismenega ugovora proti ustanovitvi, o tem se smatra, da soglašajo z ustanovitvijo zadruga.“

c) O tem sestanku obvestite tudi obrtni inštruktorat na roke obrtnega inštruktorja g. dr. Hermana Blodiga v Trstu ter obenem v tem obvestilu natančno sporočite, za katere občine nameravate zadrugo ustanoviti.

d) Vsako pooblaščenje in nameščanje je pri tem v zmislu zakona izključeno; ravno tako tudi pri vseh poznejših korakih.

e) Poleg tega razvijte tako agitacijo, da se sklicanega sestanka udeleži dobra polovica vseh zgoraj navedenih upravičencev.

f) Od „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“ si priskrbite nekaj izvodov uzornih pravil, katere Vam je treba le v nekaterih točkah oziraje se na Vaše krajevne razmere spopolniti. Predruščiti teh pravil ni mogoče, ker jih je država samo po svojih organih sestavila in popolnoma odgovarjajo sedaj obstoječim zakonitim predpisom.

g) Na sestanku volite najprej predsednika sestanka, ki naj vodi debato, napravite enega navzočih za zapisnikarja in dva za overovatelja zapisnika. Zapisnikar naj sestavi o sestanku kratek zapisnik v smislu poznejših naših navodil in zapisnik naj končno overovatelja podpiseta.

h) Najprvo naj se nato pojasni navzočim poljudno pomen sestanka, pomen in namen zadruga in končno naj se glasuje o tem, kdo je za in kdo je proti ustanovitvi zadruga. Razmerje glasov je treba natančno dognati in morebiti takoj v zapisniku določiti, koliko jih je z nenavzočimi vred za ustanovitev. Če je nadpolovična večina za ustanovitev, se jej mora manjšina ukloniti. Če se pa izreče nad polovico upravičencev proti ustanovitvi, je ustanovitev nemogoča. Zato morate uvaževati in vpoštovati tudi morebitne pismene proteste.

i) Končno volite pripravljalni odbor, ki naj obstoji iz načelnika, podnačelnika ter gotovega števila odbornikov in namestnikov. Pri tem pazite zlasti na to, da pridejo v odbor delavni možje, ki so porazdeljeni na posamezne občine. Navadno se voli pripravljalni odbor tako močen kakoršno je načelstvo bodoče zadruga, ker je pripravljalni odbor večinoma tudi poznejše prvo načelstvo zadruga.

4. Načelstvo pripravljalnega odbora naj nato sestavi prošnjo za odobritev pravil, ki je koleka prosta kakor tudi vse priloge, prošnji pa naj priloži zapisnik o sestanku s prilogami in 2 izvoda na sestanku sprejetih pravil.

5. Prošnjo s prilogami vred pošljite s posebnim dopisom na obrtnega inštruktorja gosp. dra. Hermana Blodiga v Trstu, kateri bo po nam danem zatrdilo ukrenil takoj vse potrebno, da se zadruga čim prej ustanovi ter odposlal prošnjo s svojim mnenjem na pristojno oblast.

6. Ustanovni občni zbor skliče okrajno glavarstvo, ki o tem obvesti vse upravičence in k temu pošlje tudi svojega zastopnika.

Ako se ravnate po teh naših navodilih, ste si lahko v svesti, da ne naletite na nikake zapreke in da ne bo od sestanka pa do ustanovnega občnega zbora preteklo mnogo časa.

Razno.

Vsem cenjenim naročnikom in sodelavcem želimo vesele velikonočne praznike uredništvo „Gostilničarskega Vestnika“.

Obnovite, poravnajte naročnino! Z današnjo številko poteče prvo četrtletje našemu glasilu. Zato prosimo vse tovariše, ki so se abonirali samo za eno četrtletje ali ki so sploh še prezrli poravnati naročnino, da naj to čim prej store samemu sebi in svojemu stanovskemu glasilu v prid.

Vzgljedna selška dolina. Tovarišem bi priporočali selško dolino za vzgled. Od vseh tamošnjih gostilničarjev je namreč že 80% naših naročnikov. In drugod? Menda se povsod spi in brez vsakega zanimanja živi tja v en dan.

Sestanek gostilničarjev na Vrhniki. 7. aprila se je vršil na Vrhniki dobro obiskan sestanek gostilničarjev vrhniškega sodnega okraja radi ustanovitve gostilničarske zadruga. Temeljni kamen se je položil. Radi pomanjkanja prostora smo morali poročilo tega stanovsko važnega sestanka odložiti na prihodnjič. Bodoči vrhniški gostilničarski zadrugi želimo le največ uspeha.

Cene vinu. Mnogo jih misli, da bodo sedanje visoke cene vinu padle. Temu pa ni tako. Že itak visoke cene gredo vedno bolj in bolj kvišku, zlasti pri črnini in so pri gotovih vrstah v zadnjem času nakrat poskočile za 10-18 K pri hl. Opozarjamo na to okoliščino že danes vse gostilničarje, da se vedo po tem tudi ravnati.

Opozarjamo na inserat „Središnje zadruge hrvatskih vinogradnikov“ zlasti one naše tovariše, ki se zanimajo za direktne dobavitelje in hrvatska vina.

Predsedstvo „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“ opozarja vse one v zvezi včlanjene zadruge, ki letos še niso imele občnih zborov, da te čim prej skličejo. Po zakonitih predpisih se občni zbori morajo vršiti vsako leto do najkasnejše 30. aprila. Zato je april skrajni čas. O občnih zbora naj se blagovoli obveščati tudi naše uredništvo.

V Velikih Laščah pravijo nekateri tovariši, da ne marajo zaostati za svojimi stanovskimi tovariši po drugih krajih kranjske dežele in da si hočejo čim prej ustanoviti svojo lastno gostilničarsko zadruge. Tako je prav! Le vstrajno na delo! Naše uredništvo pri ustanovitvi rado sodeluje. Prosimo samo poziva in obvestil.

Za pihuhe. Lepa navada je pri nas med Slovenci, da si prijatelji o Veliki noči izkazujejo naklonjenost in pozornost s tem, da drug drugega obdarijo z malenkostnimi darili „za pihuhe“. Gostilničarji naj bi se pri tem spom-

nili tudi svojega prijatelja „Gostilničarskega Vestnika“ in naj bi mu nakazali še neporavnano naročnino. To bi bili najlepši pihuhi, katere bi to leto podarili.

Interesentom v Tržiču, ki se zanimajo za ustanovitev gostilničarske zadruga za ta okraj, priporočamo, da naj se obrnejo na nas ali na „Deželno zvezo gostilničarskih zadrug na Kranjskem“ radi potrebnih navodil in jako u.nestnega sodelovanja.

Novomesto in Kandija nameravata ustanoviti za gostilničarje teh dveh občin lastno gostilničarsko zadruge. To namero moramo le pozdraviti z veseljem in želimo samo, da se čim prej vrši sestanek v ta namen. Naše uredništvo je radevolje pripravljeno prevzeti vsa pripravljalna dela, ako se nam to izrecno naroči.

V Ribnici se že dalj časa misli na ustanovitev gostilničarske zadruga. Sedaj, ko je tudi drugod povsod postalo živahno, se nadajamo tudi tukaj skorajšne ustanovitve, ki bo kakor povsod drugod, samo gostilničarjem na dobro.

Litija z okolico se tudi giblje; kakor se nam poroča, hočejo tamošnji gostilničarji ustanoviti zadruge, samo ne vedo stvari prav pričetni. Zato opozarjamo pred vsem na naša tozadevna navodila v „Vprašalnici“ kakor tudi na to, da je naše uredništvo radevolje pripravljeno pri ustanovitvi sodelovati.

Radeče pri Zidanem mostu bi tudi rade imele svojo gostilničarsko zadruge. Zato opozarjamo samo na navodila v današnji številki in prosimo za nadaljna obvestila o gibanju med gostilničarstvom v tem sodnem okraju.

Cerknica in Lož tudi ne marata zaostajati. Vsaj tako se nam poroča, da je v obeh krajih dovolj zanimanja za ustanovitev gostilničarskih zadrug. Prav tako! Ako se vse dosedaj nam sporočene želje vresničijo, potem bo gostilničarstvo še v tem letu najbolj organiziran stan na Kranjskem. Treba pa je tudi tega, ker potem bomo gostilničarji za naš stan tudi kaj dosegli. Le v organizaciji je moč!

Posredovalnica za službe, ki jo ima ljubljanska gostilničarska zadruge, se preuredi

in bo v veliko obsežnejši meri poslovala kakor dosedaj. Ker je za posle brezplačna, gospodarji pa prispevajo samo 60 h od slučaja, moramo vsem tovarišem, tudi onim z dežele to posredovalnico že iz denarnih ozirov kar najtopleje priporočati.

Pivovarni v Škofjiloki je po naših informacijah napovedal kartel alpskih pivovarn boj in pobira za ta boj od včlanjenih pivovarn celo prispevke. Zdi se nam, da bi bilo umestno, ako bi se za to zadevo zanimalo tudi državno pravdnštvo, vsaj pa naši poslanci, ker vendar nikakor ne gre, da bi tuj kapital na tak način hotel uničiti domača podjetja. Od zavednih gostilničarjev v Škofjiloki in okolici pa pričakujemo, da vedo sedaj popolnoma natančno, od katere pivovarne naj pred vsem jemljejo pivo in da ne bodo nikakor pripustili, da bi oholi tujec sredi med njimi pogazil domačo pivovarno, ki jim daje vsaj tako dober izdelek kakor pa ti grobokopi našega gostilničarstva.

Pivovarno M. Mayr v Kranju namerava kupiti pivovarniški kartel in z njo enako narediti kakor svoj čas z Auerjevo in Perlesovo. Tudi je baje ta pivovarna vstopila v kartel. Ko dobimo še nadaljna podrobna pojasnila, izpregovorimo več o tej zadevi.

Seja „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“ se vrši 26. aprila t. l. popoldne v zvezni pisarni v Ljubljani, Gradišče 7. Vsi odborniki se vljudno vabijo, da se seje zanesljivo in točno udeležijo, ker je rešiti 110 dopisov in vlog.

Poročilo o občnem zboru ljubljanske bolniške blagajne objavimo prihodnjič.

Vsak gost pije rad dobro kavo. To pa napraviš le, če si ji pridejal pristne „Kolinske kavine primesi“ iz Kolinske tovarne v Ljubljani. Nobena druga kavina primes „Kolinske“ ne doseže ne glede izdatnosti ne glede dobrote. Samo ona daje kavi dober okus, prijeten vonj in lepo barvo. In ker je poleg tega tudi pristno domače blago, jo vsem prav toplo priporočamo.

Tovariši gostilničarji!

Pri naročilih se ozirajte v prvi vrsti na tvrdke, ki inserirajo v našem listu! V vzajemnosti je moč!

Kdor podpira nas, tega podpirajmo tudi mi!

Pri naročilih se vedno in povsod sklicujte na inseriranje v našem, gostilničarskem glasilu!

Priporočajte naše inserente tudi svojim p. n. gostom!

Stopnjice, balkoni, ograje, stavbeni okraski, spomeniki, kornita, betonski votli zidaki, porivalne plošče, kanalizacije itd.

(53) 21-3

Kranjska betonska tovarna

TRIBUČ & KOMP. LJUBLJANA

Pisarne, delavnice in skladišča na Tržaski cesti. - Telefon št. 297,

Cementne cevi na stroj ali na roko, izdelane v vseh merah, barvaste mozaik plošče za tlak, cementna opeka za dimnike itd.

Brivnica

Eng. Franchetti, Ljubljana

Sodna ulica, št. 1.

se priporoča p. n. gostilničarjem. (60) 20-2

Vinska trgovina Peter Stepič

Spodnja Šiška št. 256 (55) 21-3
priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo z jamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istrskih in štajerskih vinskih gorc.

Sode,

velike in male ima na prodaj

Ivan Buggenig, (56) 20-2

sodar, Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico 5.

Najboljše sredstvo

za čiščenje in zboljševanje vina, je jamčeno edino le s pravo

Francosko žolco

delniške tvrdke Coignet & Comp. v Parizu, dobavna pri večjem odjemu od stalne zaloge

pri tvrdki Iv. A. Hartmanna nasl. A. Tomažič

Ljubljana, Marija Terezija cesta.

Navodilo se radevolje brezplačno pošilja.

(67) 19-1

Posredovalnica za službe

gostilničarske zadruga v Ljubljani, Gradišče 7
posrednje brezplačno za vse posle

v gostilničarskem obrtu in za gospodarje proti pristojbini 60 h. (65) 19-1

Tovariši! Gostilničarji! Poslužujte se te ugodne prilike!

Ivan Črne tapetniški mojster

Ljubljana, Dunajska cesta št. 28.

Zaloga pihštva 1. Kranj, miz. zad. v Št. Vidu. Izdeluje ter ima v zalogi vsakovrstno tapetniško pohištvo in kompletne oprave za hotele, restavracije in gostilne. Specialist za prevleko biljarov.

(68) 19-1

J. Wider, Ljubljana

Šelenburgova ulica 3. Umetni in trgovski vrtnar.
Vrtnarstvo: Cesta na Rožnik 25. Naslov za brzojavke:
Wider, vrtnar, Ljubljana. (42) 24-6

Društvo hrvatskih konobara (natakarjev)

v Zagrebu, Jelačićev trg 25
priporoča svoj posredovalni odsek.
Namešča samo strokovno naobraženo
osebje v vseh panogah gostilničarskega obrta. (66) 2-1

Avstr. patent št. 46.347.
Patentovano v 7 državah.

(57) 6-2

Čudovito!

Vse dosedanje iznajdbe skladnih stolov, klopi in miz celega sveta presega. Lojk-ova iznajdba

železnih skladnih stolov, klopi in miz



ki jih izdeluje in zalaga
parna tovarna
lesnih izdelkov
Fr. Burger v Sp. Šiški

Prospekti zastoj in poštine prosto. —
Vzorce pošiljam po povzetju. Ako ne
ugaja, sprejem poštine prosto nazaj
in vrnem vplačani denar. Pravico za
sprejem denarja imam le jaz.

Specialiteta, edina slovanska ura za telovadce!
Dobiva se samo pri tvrdki (45) 10-

H. Suttner, Ljubljana

Mestni trg in
Sv. Petra cesta

Št. 41. Srebrna z
2 močnima pokro-
vama K 28-50.

Št. 415. Kovinasta z
2 pokrovama K 15 50
s finim anker-iko,
kolesjem na 15 kam-
nov.

Št. 412. Srebrna z
moč. pokrovi K 32-50

Št. 414. Kovinasta s
3 pokrovi K 18—s
finim anker-iko—
kolesjem na 15 kam-
nov.



Lastna
tovarna ur
v Švici

Tovarniška
znamka „IKO“

Pozor cenjeni kolegi!

Vsak, kdor hoče varovati svoje
lastne koristi, bode naročil pivo od

„Gostilničarske zadružne
pivovarne v Lescah“

Pristopi lahko vsak kot član.

Čim večji promet, tem bolj sa-
memu sebi koristite!

Zaloga v Spodnji Šiški,
L. Tomažič, Telefon št. 177.

Vsak odjemalec nakloni lahko od
vsakega hektolitra 20 vin. v društvene
namene, kakor sam to določi.

(36) 24-6

L. Tomažič Spodnja Šiška, št. 77

pri Ljubljani, telefon št. 177

(35) 24-6

svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih in pristnih vin iz do-
lenjskih, vipavskih in istrskih vinskih gorc.

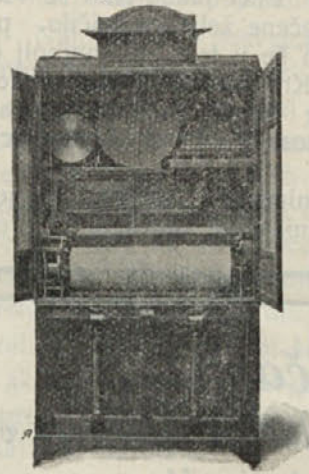
Keglje, kroglice in razna strugarska dela

se dobi najceneje pri (27) 24-6

JOS. OBLAKU, um. strugarju, Ljubljana,
Selenburgova ul. 1.

Istotam se popravlja razne fine cigarnike iz bernštajna, morske
pene, kosti, roga, lesa itd.

Za gostilničarje in kavarnarje,



električne klavirje,
godbene automate
na težalo in silno
moč, nov patent,
godba na lok že
od 600 K naprej
prodaja iz prve roke

(69) 19-1

S. Kmetetz

v Ljubljani

Kolodvorska ul. 26



(64) 24-1

'Narodni hotel' Postojna

se priporoča cenjenim poset-
nikom notranjske metropole

(32) 24-6 za obisk

Fran Paternost, lastnik

Tovariši gostilničarji!

Pri potovanju po Gorenjskem se
(34) 24-5 vstavljajte

na Jesenicah v hotelu „Triglav“

2 min. od kolodv., kjer so Vam na
izbero dobra kuhinja, pristna vi-
na moderno opremljene sobe za
tujce. Priporočajte ta hotel tudi
svojim p. n. gg. gostom.

Lovro Humer, hotelir

Fr. Stupica v Ljubljani

Marije Terezija cesta št. 1

(22) 24-6
priporoča svojo ZALOGO najbolj priznanih
slamoreznic, mlatilnic, vrtil čistilnic,
strojev za košnjo in obračanje sena,
blagajne in motorje.

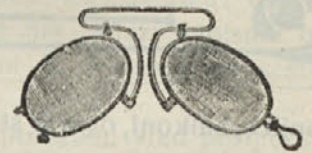
Dalje pumpe in cevi za vodo, vino in gnoj-
nico, peč, štedilnike in poljedelska orodja,
kuhinske potrebščine, omare za led, pipe za
plivo in vino, priprave za pivotoč na zrako-
flak, trpezne ročke za prevažanje mleka, tra-
verze, železniške šine, nagrobne križe ter vse
ključavničarsko, kovaško, kleparsko, tesarsko
in mizarско orodje vedno v zalogi.

Deset zapovedi za kmeta in
deset zapovedi za zdravje
dobi zastoj in poštine pro-
sto vsak gostilničar v poljubnem
številu za razdelitev med kmete.
Trebale dopisnice z naslovom:
Ub. pl. Trnkoczy, lekarna,
Ljubljana. (4) 24-6

Fr. P. Zajec, Ljubljana

Izprašani optik in urar

priporoča svojo bogato zalogo švicarskih ur, zla-
nino insrebr-
nino, kakor
tudi optičnih
predmetov.
Zaloga
gramofonov
in raznih
plošč.



(29) 24-6

Zahtevajte cenik, pošljem ga zastoj.



4(1) 24-6

Štampilje

vseh vrst za urade, društva,
gostilničarje itd.

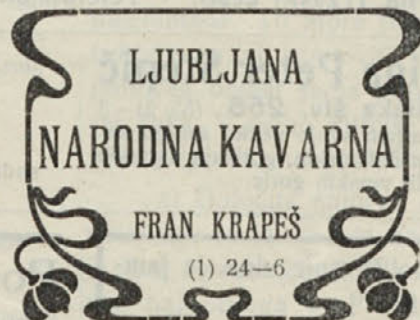
ANTON ČERNE

graver in izdelovalj kav-
čukovih stampilij.

LJUBLJANA

Stari trg št. 20.

Ceniki franko.



LJUBLJANA

NARODNA KAVARNA

FRAN KRAPEŠ

(1) 24-6

Dobro in poceni!

Špecerija in delikatese.
Pražena kava iz lastne pražarne
Vsakovrstna vina in likerji.

T. MENCINGER

(5) 24-6 LJUBLJANA

Priporočamo svojim tovarišem izborno

marčno, dvojnomarčno, termalno in granatno pivo

največje slovenske narodne tvrdke:

(47) 23-5

Delniška družba združenih pivovaren
Žalec in Laški trg v Ljubljani.

Prva kranjska izvozna pivovarna Vrhnika priporoča svoje izborne izdelke.

Naročila in želje p. t. odjemalcev sprejema ravnateljstvo na Vrhniki ali pa lastnica

(41) 24-6

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Ustanovljena leta 1882.

Rezervni zaklad
nad pol milijona kron.



Telefo št. 185 Interurban.

Račun: pri avstr. pošt. hran. št. 828.406
ogr. '9.864

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v
zvezi s čekovnim prometom ter jih obre-
stuje od dne vloge do dneva dviga.

Posojuje na zemljišča
po 5 1/4 % brez amortizacije ali na amor-
tizacijo po dogovoru.
(2) 24-6

Ustanovljena leta 1982.

Stanje hranilnih vlog
dvajset milijonov kron.

KMETSKA POSOJILNICA

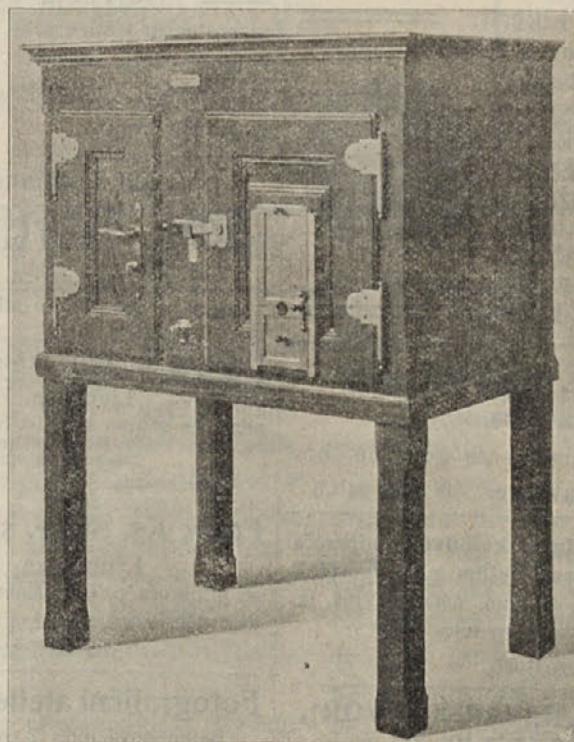
ljublanske okolice
registrovana zadruga z neom. zavezo
v lastnem združnem domu
v Ljubljani, Dunajska c. 18.
obrestuje hranilne vloge po čistih
1 1/2 %
brez odbitka rentnega davka.

Eskomptuje trgovske menice.

Upravno premoženje v letu
1910 K 20.500.000.—

Denarni promet v letu 1910
K 100.000.000.—

SIM. PRAPROTNIK



stavbeni in po-
hištveni mizar

v Ljubljani,
Jenkova ulica 7
priporoča p. n. gostil-
ničarjem svojo veliko
zalogo vsakovrstnih

omar za led

v poljubnih velikostih
za pivovarne, restav-
racije, trgovine, delika-
tesne trgovine itd.

Cene najnižje, (51) 3-3
postržba točna.

Ceniki zastoj in
poštne prosto.

Obenem pa tudi prodam
za zelo nizko ceno

popolnoma novo

opravo za
špecerijsko
trgovino.

Usa Ljubljana govori o tem, da je
Karol Planinšek-ova
pražena kava
najboljša!

(58) 20-2

Razpošiljam po pošti vsak dan od 5 kg naprej
franko.

Fran Čuden

(9) 24-6

Spedijska in komisijska družba
«BAKKA», d. z o. j.
Ljubljana, Javno skladišče
Dunajska cesta 33.

Spedicija vsake vrste
Preselitve pohištva.
Točno in poceni. (25) 12-6

Jamčeno pristen brinjevec iz žganjekuhe
IGNAC FOCK, KRANJ
je neprekosljivo in naravno blago.

Gg. hotelirji, gostilničarji in kavarnarji zahte-
vajte vzorce in ponudbe. (48) 6-5

Gostilničarji, zasebniki! Pozor!

Mat. Dolničar, Šmartno pri Ljub-
ljani, trgovina z vi-
nom na debelo. Izborna, **zajamčeno pristna**
bela, rdeča in črna vina iz najboljših vinskih
goric. Poskušnje na zahtevanje brezplačno in
(30) 12-6 poštne prosto.

Ljubljanskim p. n. izletnikom se priporoča
tudi za obisk priznane gostilne.

Pivovarna Mengeš

ustanovljena leta 1818.

JULIJ STARE

Zaloga v Ljubljani, Metelkova ulica št. 19.
Telefon št. 248.

priporoča svoje izborni vležano marčno, dvojno
marčno in bavarsko pivo v sodčkih
(43) 24-6 in steklenicah.

I. Vecchiet, zlatar Ljubljana,
(43) 22-5 nasproti glavni pošti.

Bogata izbira zlatnine in srebrnine. Lastna delav-
nica. Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne

Zaloga čevljev.

51 21-3 **JULIJA ŠTOR**

Prešernova ulica 5.

Največja zaloga moških, damskih in pristnih groisserskih gorskih
čevljev.

Elegantna skrbna izvršitev po vseh cenah.

V hotelu „Tivoli“
Ljubljana
se sprejme
več
natakarič.

Modna in športna trgovina

Svilnato blago, baržuni, pliši in tenčiče,
čipkasto blago, čipke, vložki, svilnate veze-
nine, Jabots, fichus damski ovratniki in kra-
vate, svilnati in baržunasti trakovi, pozamen-
trija, porte, žnore, resice, krepince, krepji in
flori za žalovanje.

Šerpe iz svile in čipk.

Oprava za novorojenčke, posteljne pod-
loge in odeje za vozičke, sukanec za šivanje,
pletenje in vezenje. Dišave, mila in ustna
voda. Narodne vezenine, zastave, trakovi in
znaki i. t. d. (7) 24-6

P. MAGDIĆ, Ljubljana

Perilne volnene in svilnate
bluze

spodnja krila iz batista, klota, listra in svile,
hišne halje, predpasniki, vse vrste damskega
perila, moderci, pasovi, rokavice, domači
čevlji galoše, nogavice, solnčniki, dežniki,
štrikane jope, čepice in gamaše za šport,
žepni robci, kopalno perilo.

Posebni oddelek v I. nadstropje za **dam-
ske žlobuke, slamnike, oblike in vse na-
kitne predmete za klobuke, pajčolanji, žalni
klobuki vedno na skladišču i. t. d.**

Nasproti glavne pošte.

Oddelek za gospode:

Klobuki, cilindri, slamniki, čepice.

S rajce, spodnje blače, spalne srajce, pred-
pasniki, ovratniki, zapestnice, žepni robci,
nogavice, rokavice, kravate, naramnice, pod-
vaze, dr. Jagrovo zdravstveno perilo, dežniki,
dežni plašči, galoše, gamaše, odeje za po-
tovanje, palice, ščetke za obleko, lase in zobe.
Za turiste: pelerine, nahrbtnike, dokolenice,
gamaše, plezalni čevlji, palice, vrvi, cepini,
dereze, aluminijeve posode, thermos. **Potreb-
ščine za sankanje; tenis in loyce.** — So-
kolske potrebščine.

Pivovarna „Mayr“ v Kranju

priporoča cenj. gostilničarjem
in slav. občinstvu svoje
izborno priznano pivo.

(39) 24-6

Žganje — Likerji.

Domača trvdka. Cene brez konkurence.



Pozor gg. gostilničarji!
Raznovrstno destilirano
žganje najbolje vrste
in fine likerje dobite pri
Gabrijelu Eržen-u
v Zapužah,

pošta Begunje (Gorenj.).
Pozor gg. gostilničarji!



Domača trvdka. Cene brez konkurence.

Žganje — Likerji.

Avg. Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta 13.

Zaloga raznovrstnega namizja za gostilne, ho-
tele in kavarne. (20) 24-6

Ljubljana. Hotel „Južni kolodvor“ priporoča
v Ljubljano došlim p. n. gostilni-
čarjem svojo priznano dobro kuhinjo, naravna vina, iz-
borno pivo, udobne sobe za tujce itd.

(16) 24-6 Prijazni prostori.

Hotel in restavracija „BAVARSKI DVOR“,
Ljubljana, Dunajska cesta št. 29

se priporoča tovarišem gostilničarjem kot najbolj ugodno preno-
čišče v neposredni bližini kolodvora. Restavracija je moderno
urejena. — Mir in točnost zajamčena.

Za obilen poset se priporoča
(6) 24-6 Stefan Bergant, lastnik.

KAVARNA „LEON“ V LJUBLJANI

Stari trg št. 30

je kakor navadno celo noč odprta.

S spoštovanjem se za obilni obisk priporočata
(2) 24-6 Leon in Fani Pogačnik.

GRAMOFON-ATELJE

A. Rasberger, Ljubljana

(40) 24-6 Sodna ulica št. 5.

Godbeni avtomati in gramofoni samo I. vrste.

Najfinejše plošče „Triglav“.

Edina strokovna delavnica za popravljanje godbenih
strojev, avtomatov in gramofonov.

Veliki avtomati se popravijo na licu mesta.

Vsa popravila se izvršujejo strokovnjaško in ceno.

Šivanke, peresa in vse potrebščine vedno v zalogi.

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in pohištvene oprave,
spominki iz marmorja, granita ali sijenita, apno živo in ugašeno
se dobi pri

Alojziju Vodniku kamenarskemu
mojstru

Ljubljana, Kolodvorska ulica (24) 24-6

M. Drenik, Ljubljana

Kongresni trg, 7. (44) 24-6

priporoča
ceno izdelovanje imen v vsakovrstno hotelsko in
gostilniško perilo.

Zaloga raznovrstnega materiala za veznino.

KAVARNA „AVSTRIJA“ V LJUBLJANI

na vogalu Šentpeterske in Resljeve ceste

se cenjenim gg. gostilničarjem priporoča
(3) 24-6 za obisk, Ivan Stritar.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Turjaški trg št. 7.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Pre-
proge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci,
(28) 24-6 otroški vozički itd.

Najnižje cene.

Najsolidnejše blago.

Največji ljubljanski fotografski atelje

Avg. Berthold, Sodna ulica, 11

se priporoča za naročila glede vseh v
(15) 24-6 fotografsko stroko spadajočih del.

Umetna knjigovéznicá Fr. Breskvar

(11) 24-6 Ljubljana, Francovo nabrežje

priporoča nanovo vpeljano izdelovanje okvirjev in passepartout
za slike. Velika izbira okvirjev. Tiskanje trakov po najnižji ceni.
Zaloga vsakovrstnih elegantnih platnic.

Cene zmerne. Točna postrežba.

Franc Ks. Stare, slikar, pleskar in zlatar Ljubljana, Sodna ulica 12.

se priporoča p. n. občinstvu za vsa v to stroko spada-
joča dela v mestu kakor tudi na deželi. Dobra in solid-
na izvršitev. Primerne cene. (23) 24-6

Fotografični ateljer „VIKTOR“ Ljubljana,

Bethovnova ulica 7, poleg „Kranjske hranilnice“

se priporoča p. n. gg. gostilničarjem za izvršitev mo-
dernih portretov. (19) 24-6

Sprejema tudi naročila na deželo.

Pivovarna „Škofjaloka“

priporoča p. n. gg. gostilničar-
jem in občinstvu svoje
izborno marčno pivo.

(38) 24-6

Import, eksport, zaloga čevljev JOS. HERRISCH, Ljubljana

Šurčičev trg 3. Pod Trančo.

Blago najbolje vrste, po najnižjih cenah.
Specijaliteta: Prave hriboolaske, podkovane

(17) 24-6 „Soiserce.“

Priznani krojaški salon za gospode IVANA MAGDIĆ-A, LJUBLJANA,

Miklošičeva cesta 8,
se priporoča za izdelovanje oblek.

(13) 24-6 Zaloga angleškega blaga.

FR. KHAM, LJUBLJANA Miklošičeva cesta 8

Špicerija, delikatese, vinarna.

Priznan dobivatelj večjih ljubljanskih hotelov in restavracij.
(12) 24-6 Zastopnik priznane šampanjske trvdke
Bratov Kleinoscheg v Göttingu pri Gradcu.

RESTAVRACIJA „NARODNI DOM V LJUBLJANI“ (33) 24-6

se priporoča p. n. gostilničarjem za obisk

Emil Kržišnik.

OBJAVA. S tem javljamo, da smo otvorili
v Zagrebu, Kukovičeva ulica št. 5.
svojo poslovnico.

Nudimo razna

63 (12-1)

naravna vina

v sodih in steklenicah po zmernih cenah.

Prosimo slav. občinstvo, p. n. restavraterje, gostilničarje kakor
vse ostale preprodajalce, da nas v tem skromnem podjetju podpirajo.

SREDIŠNJA ZADRUGA
HRV. VINOGRADARA.

Ravnateljstvo.

Trgovina s špece-
rijskim blagom

Točna in solidna postrežba!

Trgovina z moko in
deželnimi pridelki.

Ljubljana **A. ŠARABON** Ljubljana

glavna zaloga rudninskih vodá

Na drobno in debelo!

Velika pražarna za
kavo, mlin za dišave
z električnim obratom.

Zaloga vsakovrst-
nih semen.

(45) 10-6